

Çalışma Ortamı ve Ekipmanlar Odağında Psikososyal Riskler

03/22

ÇALIŞMA ORTAMI VE EKİPMANLAR

İyi bir çalışma ortamında, çalışma alanları ve çalışma ve üretim yöntemleri, çalışanların güvenli bir şekilde çalışabilmesi ve hareket edebilmesi için tasarlanır. Çalışanlar, işte kullanılan hammaddeler ve iş süreçlerinde üretilen maddelerle ilgili tehlike ve risklerin farkındadır ve bu risklerin nasıl kontrol edileceği konusunda eğitim almıştır. Çalışmada kullanılan makine ve aletler amaçlarına uygundur. İş planlanırken ve çerçevesi belirlenirken çalışanların fiziksel ve zihinsel ön koşulları dikkate alınır.

Çalışma ortamının yapısal yönleri arasında geçiş yollarının güvenliği, iş yeri aydınlatması, sağlam ortam ve iç hava kalitesi yer alır. İşlevsel faktörler arasında ulaşım, yol trafiğinin düzenlenmesi ve çalışma alanlarının ve ofislerin düzenli ve temiz tutulması yer alır. Çalışma ortamındaki psikososyal faktörler, işlevsel ve yapısal faktörler ile birlikte bir iş yerindeki insanlar arasındaki etkileşimi, bireyin işini ve bunun çalışan üzerindeki etkisini, örgütsel koşulları ve örgütün kültürünü kapsayan toplu bir terimdir.

YÜKLER VE TAŞIMA

Kaldırma ve taşıma için iş istasyonları, yükün makul düzeyde kalacağı ve işçilerin kendi kapasitelerine göre işin fiziksel zorlanma ve stres faktörlerini tanıyabileceği şekilde düzenlenmelidir. Ana stresörler, yükün ağırlığı, çalışma duruşları ve kaldırma sıklığıdır. Yüklerle çalışan kişilere kaldırma konusunda yeterli rehberlik ve talimat verilmeli ve bunu yaparken uygun tekniği kullanmalarını sağlamak için pratikler yapılmalıdır.

GÜRÜLTÜ

Gürültü, işyerinde yaygın bir çevresel stres etkenidir. İş yerindeki gürültünün sadece çalışan refahını ve iş tatminini değil, aynı zamanda performans ve motivasyonu da olumsuz etkilediğini gösteren kanıtlar vardır. Gözden geçirilen kanıtlar, gürültünün çalışan sağlığı, iyi oluşu, iş tatmini ve üretkenliği üzerindeki potansiyel etkilerinin, eldeki görevin doğasına ve özelliklerine bağlı olduğunu göstermektedir.

PENCERELER VE HAVALANDIRMA

Mevcut araştırmalar, pencereler ve havalandırma kalitesinin çalışan sağlığı ve refahı üzerinde hem doğrudan hem de dolaylı etkileri olabileceğini göstermektedir. Fiziksel alışma ortamının özelliklerinin bir baş etme kaynağı işlevi görebileceğine, iyileşme ve restorasyon için sayısız fırsat sunduğuna dair birikmiş kanıtlar vardır.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ VE RİSK YÖNETİMİ

iş görevleri iyi planlandığında, çalışanlara rehberlik edildiğinde ve iş dikkatli ve düşünceli bir şekilde yapıldığında iş yerindeki risklerden kaçınılabılır. Sorunlar esas olarak fiziksel çalışma ortamından kaynaklansa da, psikososyal faktörler insanların çalışma ortamı ile ilgili sorunları nasıl deneyimlediklerini etkiler. Bu nedenle risk yönetimi, sosyal ve organizasyonel bağlam dahil edilerek ele alınır. Gerçekleştirilecek alışmalar, organizasyon yapıları, işin çevresel bağlamı ve fiziksel süreçler ve diğer iş yeri koşulları; çalışma ortamı ve ekipmanlardan kaynaklanabilecek riskler değerlendirilirken gözönünde bulundurularak hazırlanır.

ISO 45003:2021'de yer alan çalışma ortamı, ekipman ve tehlikeli görevlerden kaynaklanabilecek temel psikososyal riskler:

- yetersiz ekipman mevcudiyeti, uygunluğu, güvenilirliği, bakımı veya onarımı
- çalışma alanı eksikliği, yetersiz aydınlatma ve aşırı gürültü gibi işyerine ilişkin kötü koşullar
- iş görevlerini tamamlamak için gerekli araç, gereç veya diğer kaynakların eksikliği
- çok yüksek veya düşük sıcaklıklar gibi aşırı koşullarda ya da durumlarda çalışmak
- çatışma bölgeleri gibi istikrarsız ortamlarda çalışmak

olarak belirtilmiştir.

SONUÇ

İş yerinin fiziksel ortam özelliklerinin, çalışanın iyi oluşu ve davranışı üzerinde belirgin ve ölçülebilir bir etkisi olduğu bilinmektedir. Ayrıca, fiziksel çalışma ortamı, “psikolojik olarak destekleyici bir ortam” geliştirmeye ve çalışanları desteklemeye yardımcı olmak için kullanılabilir. Çalışma ortamı ve ekipmanların iyi düzenlenmesi ele alınan görevlerle başa çıkmada çalışana yardımcı olmak; eldeki görevle başa çıkmanın önüne geçebilecek engelleri önlemek; sosyal desteğe erişimi kolaylaştırmak, olumlu aktivitelere erişim sağlamak ve insanlara fiziksel-sosyal çevreleri üzerinde kontrol hissi vermek gibi stres azaltıcı unsurları kullanabilmek için işletmelere yardımcı olur. İyi bir çalışma alanı tasarımı, çalışanların ihtiyaçlarını, amaçlarını ve motivasyonlarını göz önünde bulundurarak bu destekleyici rolü yerine getirmeyi amaçlar.

N_HumaN Danışmanlık'ın beş aşamalı İYRS ® modeli, çalışma ortamı ve ekipmanlardan kaynaklanabilecek psikososyal riskleri belirlemek ve bu risklerin önüne geçmek üzere risk yönetimi uygulamaları ve destek hizmetleri sunmak için geliştirilmiştir.

Referanslar

Psychosocial Working Environment. University of Bergen. (n.d.). Retrieved March 16, 2022, from <https://www.uib.no/en/hms-portalen/79797/psychosocial-working-environment>

Safe and healthy work environment. Work environment - The Centre for Occupational Safety. (n.d.). Retrieved March 16, 2022, from https://ttk.fi/en/wellbeing_at_work_and_occupational_health_and_safety/the_basics_for_occupational_safety_and_health/work_environment#11a02d46

ISO 45003:2021(en) Occupational health and safety management — Psychological health and safety at work — Guidelines for managing psychosocial risks.

Ulrich, R. S. (1984). View through a window may influence recovery from surgery. *Science*, 224(4647), 420-421.

Evans, G. W., & McCoy, J. M. (1998). When buildings don't work: The role of architecture in human health. *Journal of Environmental psychology*, 18(1), 85-94.

McCoy, J. M., & Evans, G. W. (2005). Physical work environment. *Handbook of work stress*, 219-245.

Psikolojik Sağlık ve Gvenlik zmleri

İletişim

N_HumaN

Adalet Mah. Manas Bulvarı No:39 Folkart Towers B Kule

Kat:31 Bayraklı/İzmir

0232 390 91 97

(0535) 624 90 35

www.nhumandanismanlik.com

info@nhumandanismanlik.com